



AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

KERKVELDSWEG OOST (ONG.)

TE ECHT



Ecologie



Rapportage aanvullend ecologisch onderzoek

Kerkveldsweg Oost (ong.) te Echt

Opdrachtgever	Rho adviseurs voor leefruimte Torenallee 20 5617 BC Eindhoven
Rapportnummer	13620.003
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	16 augustus 2021
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw E. Schreurs, MSc
Paraaf	ES
Kwaliteitscontrole	De heer K.H. Eymael
Paraaf	KE



Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	5
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	7
	5.1 Teunisbloempijlstaart.....	7
6	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho adviseurs voor leefruimte opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Kerkveldsweg Oost (ong.) te Echt.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen ontwikkeling en naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in 2020 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 13620.002, d.d. 29 oktober 2020). Uit de quickscan is gebleken dat een aanvullend onderzoek naar de teunisbloempijlstaart benodigd was.

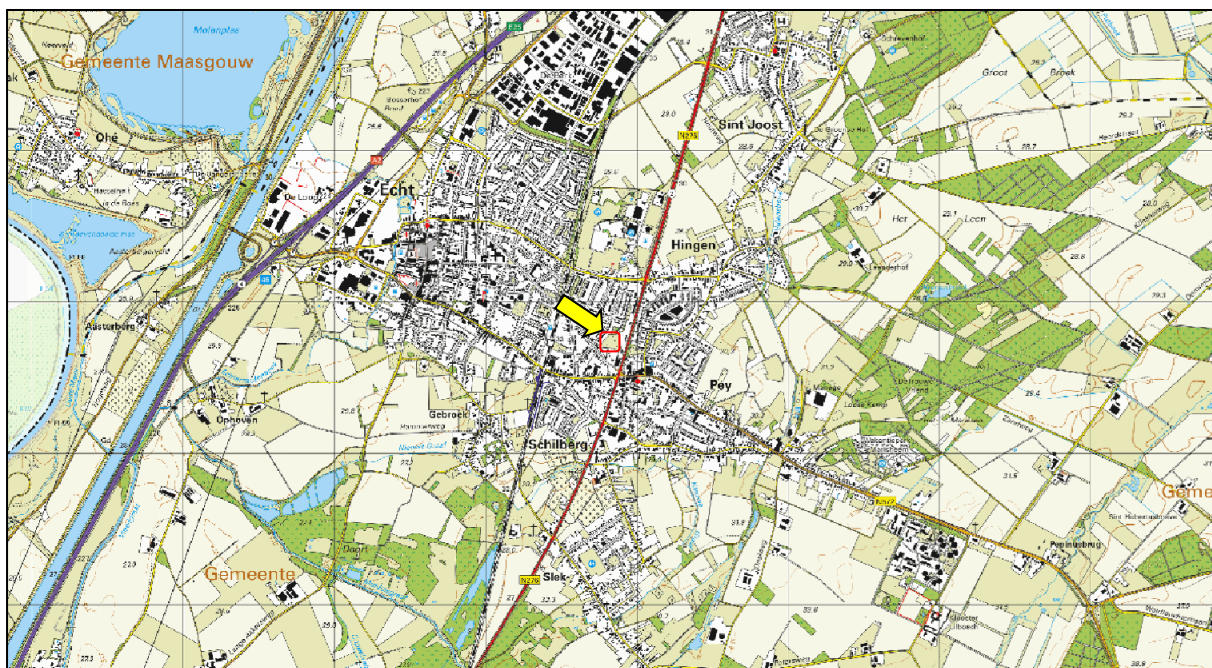
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 12.000 \text{ m}^2$) ligt aan de Kerkveldsweg Oost, circa 400 meter ten zuidoosten van de kern van Echt. Het betreft de percelen die kadastraal bekend staan als gemeente Echt, sectie K, sectienummer 1189, 1643, 4546, 3530 en een deel van het perceel met sectienummer 5767. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 189.832$, $Y = 345.742$.



Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie (gele pijl).

De onderzoekslocatie is deels betegeld en geasfalteerd en betreft verder braakliggend terrein met gemaaid grasveld en een grasland met struweel en pioniervegetatie bestaande uit soorten als vijfvingerkruid, bijvoet, gewone smeerwortel, akkerdistel en boerenwormkruid. Verder bevinden zich een aantal bosschages op de onderzoekslocatie, met soorten als zomereik, witte abeel en witte acacia. De onderzoekslocatie wordt omgeven door woonhuizen met siertuinen en bedrijfspanden. Ten oosten van de onderzoekslocatie bevindt zich de Rijksweg Noord.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek op 22 oktober 2020.



Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie (rood omkaderd) en directe omgeving.



Figuur 3. Bosschages op noordelijkste punt van onderzoekslocatie, kijkrichting zuiden.



Figuur 4. Impressie van noordelijke zijde van onderzoekslocatie, kijkrichting zuiden.



Figuur 5. Grasveld, bosschages en weg aan westelijke zijde onderzoekslocatie.



Figuur 6. Impressie van grasveld met pioniervegetatie, kijkrichting noordoosten.



Figuur 7. Pioniervegetatie en bosschages op onderzoekslocatie, kijkrichting noorden.



Figuur 8. Wandelpad aan oostelijke zijde van onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen op het gebied van wonen. Tevens zal parkeergelegenheid gerealiseerd worden. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling zullen de meeste of alle bomen gekapt worden, de groenstructuren verwijderd worden en zullen graafwerkzaamheden uitgevoerd worden. In onderstaande figuur wordt een van de mogelijke toekomstscenario's weergegeven.



Figuur 9. Mogelijke toekomstige situatieschets (bron: MR. STIR architect + planner b.v.).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er op sommige punten meer informatie is benodigd. In tabel I zijn de resultaten uit de quickscan Wet natuurbescherming weergegeven.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep *	Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Vlinders	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek wordt noodzakelijk geacht in de periode van het rupsstadium van de teunisbloempijlstaart (juni – september)

* Voor **steenmarter** geldt dat, mits verstorende werkzaamheden als het weghalen van stenenstapels en/of takkenhopen binnen de vrijstellingsperiode van de soort plaatsvinden (zijnde 15 augustus tot en met februari), geen aanvullend onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Teunisbloempijlstaart

Voor het onderzoek naar teunisbloempijlstaart zijn in de periode juni tot en met augustus drie veldbezoeken uitgevoerd. Tijdens deze veldbezoeken zijn de waardplanten (in dit geval teunisbloem) en de directe omgeving gecontroleerd op rupsen van de teunisbloempijlstaart. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden in het rupsstadium van de soort. De aan-/afwezigheid van rupsen geeft het beste aan of de beplanting op de onderzoekslocatie een essentiële bijdrage levert aan een (sub)populatie van de soort.

Tabel II bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel II. *Onderzoeksinspanning teunisbloempijlstaart*

		juni	juli	augustus	september
teunis- bloempijl- staart	tijdstip	3 x overdag			
	datum	7 juni, 8 juli en 2 augustus 2021			
	functie	leefgebied			

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden gunstig, het was droog, helder tot (half)bewolkt, minimaal 8 °C en er stond weinig wind (< 4 Bft).

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Teunisbloempijlstaart

In de omgeving van de planlocatie zijn waarnemingen bekend van de teunisbloempijlstaart. Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de teunisbloempijlstaart geldt dat deze gebonden is aan specifieke waardplanten. De waardplanten van teunisbloempijlstaart zijn teunisbloem, kattenstaart, basterdwederik en wilgenroosje.

Tijdens het eerste veldbezoek ten behoeve van de teunisbloempijlstaart op 7 juni 2021 is de planlocatie en directe omgeving gecontroleerd op de aanwezigheid van waardplanten voor vlinders. De waardplant van teunisbloempijlstaart, de teunisbloem, is in grote getalen aanwezig op de planlocatie.

De waardplanten zijn voornamelijk aangetroffen in het midden van de planlocatie en aan de oost- en zuidzijde. Naar schatting zijn meer dan honderd teunisbloemen aanwezig op de planlocatie. Het betreft onder andere grote teunisbloem, middelste teunisbloem en zandteunisbloem (figuur 10 en 11).



Figuur 10. Teunisbloem spec. op onderzoekslocatie met kameleonspin.



Figuur 11. Zandteunisbloem op onderzoekslocatie.

De teunisbloemen zijn gedurende de veldbezoeken op 7 juni, 8 juli en 2 augustus gecontroleerd op de aanwezigheid van eitjes, rupsen of andere sporen van de teunisbloempijlstaart, zoals uitwerpselen en vraatsporen. Deze zijn niet aangetroffen, waarmee de aanwezigheid van essentieel leefgebied van de teunisbloempijlstaart op de planlocatie uitgesloten kan worden.

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Rho adviseurs voor leefruimte een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Kerkveldsweg Oost (ong.) te Echt, ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling van de projectlocatie.

Voorgenomen ingreep

De opdrachtgever is voornemens starterswoningen, zorgeenheden, sociale appartementen en parkeerplaatsen te realiseren op de planlocatie (zie figuur 9). Ten behoeve van voorgenomen ingreep zullen de groenvoorzieningen op de onderzoekslocatie verwijderd worden. Tevens zullen de meeste bomen in het plangebied gekapt worden.

Voorgaand onderzoek

Uit de quickscan Wet natuurbescherming (13620.002, d.d. 29 oktober 2020) is gebleken dat de onderzoekslocatie potentieel geschikt zou zijn voor de aanwezigheid van de beschermde soort teunisbloempijlstaart.

Veldonderzoek

Binnen de voor de teunisbloempijlstaart optimale periode om onderzoek uit te voeren, zijn in totaal drie veldbezoeken uitgevoerd. Tijdens deze veldbezoeken is de aanwezigheid van de rupsen van teunisbloempijlstaart op de onderzoekslocatie (inclusief de directe nabijheid) onderzocht.

Tijdens de veldbezoeken zijn, ondanks grondige inspecties, geen individuen van teunisbloempijlstaart waargenomen.

Conclusie

Met betrekking tot de teunisbloempijlstaart dienen vanwege de afwezigheid van de soort geen verdere maatregelen getroffen te worden. Wel dient te allen tijde de algemene zorgplicht ten aanzien van broedvogels, grondgebonden zoogdieren en amfibieën nageleefd te worden. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan wordt om het verstoren, verwonden en/of doden van dieren te voorkomen.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

